

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
Харківський національний університет внутрішніх справ
Факультет № 6
Кафедра кримінального права та кримінології
факультету № 6

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри кримінального
права та кримінології
протокол № 6 від 18.06.2024 р.
Завідувач кафедри

Вадим Харченко

Шульга Андрій Михайлович

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЗАСТОСУВАННЯ КРИМІНАЛЬНОГО
ЗАКОНОДАВСТВА (ОК.3)**

**ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ДИСЦИПЛІНИ**

Кафедра	Кримінального права та кримінології факультету № 6 (https://univd.edu.ua/uk/dir/2019/kafedra- kryminalnogo-prava-ta-kryminologii-fakultet-6-)

Контактний телефон	+38 057 73-98-078 (раб.)
E-mail	ku-pd.fpmk@ukr.net
Офіційна назва освітньої програми	Правоохоронна діяльність (Правоохоронна діяльність) Law Enforcement (Law Enforcement)
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) (НРК України – 7 рівень та другий цикл вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти, EQF LLL – 7 рівень).
Галузь знань	26 Цивільна безпека
Спеціальність	262 Правоохоронна діяльність
Спеціалізація	Правоохоронна діяльність
Статус дисципліни	Обов'язкова компонента освітньо-професійної програми, вивчається у 1 семестрі I курсу навчання.
Мова викладання	Українська.
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS/годинах	4 кредити ECTS (загальний обсяг – 120 год.)
	аудиторна робота: 40 год. для денної форми навчання або 10 для заочної форми навчання, з них:
	лекції: 24 год. для денної форми навчання або 6 год. для заочної форми навчання;
	лабораторні заняття: не передбачено
	семінарські заняття: 16 год. для денної форми навчання або 4 год. для заочної форми навчання;
	практичні заняття: не передбачено
Час і місце проведення навчальної дисципліни	самостійна робота: 80 год. для денної форми навчання або 110 год. для заочної форми навчання.
	Аудиторія та час проведення заняття згідно з розкладом.
Консультації з навчальної дисципліни	Аудиторні консультації: аудиторія згідно з графіком консультацій. Он-лайн-консультації: письмово в системі дистанційного навчання Moodle або електронною поштою викладача.
Мета вивчення дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Актуальні проблеми застосування кримінального законодавства» є формування у магістрів системи теоретичних знань про основні доктрини кримінального права, проблемні аспекти чинного законодавства про

	кримінальну відповідальність, забезпечення оволодіння практичними вміннями та навичками застосування отриманих знань при тлумаченні законоположень та кваліфікації кримінальних правопорушень.
Завдання вивчення дисципліни	Завданнями дисципліни «Актуальні проблеми застосування кримінального законодавства» є: – ознайомлення магістрів зі станом основних проблем науки кримінального права та науковими пропозиціями щодо їх вирішення; – засвоєння магістрами загальних принципів та напрямів розвитку науки кримінального права, кримінальної політики України, предмету та методів науки кримінального права, змісту певних кримінально-правових доктрин; – опанування магістрами основними дискусійними питаннями щодо розвитку науки кримінального права; – формування вмінь та навичок аналізу основних положень науки кримінального права, розвиток вмінь щодо з'ясування сутності та змісту положень та інститутів кримінального закону, вміння співвідносити теоретичні знання із практикою їх застосування, творчого підходу до процесу наукового пошуку; – засвоєння магістрами знань про різноманітні наукові підходи щодо визначення основних категорій кримінального права та щодо загальної характеристики елементів кримінального правопорушення та ознак складу кримінального правопорушення, підстав та принципів криміналізації (декриміналізації) суспільно небезпечних діянь; – вдосконалення магістрами вмінь правильного тлумачення і застосування норм кримінального закону, вироблення навичок встановлення недоліків та суперечливості у чинному кримінальному законодавстві; – набуття магістрами вмінь самостійно поглиблювати свої знання і навички в

	організації та проведенні наукових досліджень.
Форми та види проведення навчальних занять	Форма навчання – денна, заочна. Види навчальних занять: лекції, семінарські, самостійна робота.
Самостійна робота	Опрацювання рекомендованої літератури, розробка організаційно-розпорядчих документів, складання матеріалів, підготовка тез доповідей до конференцій.
Необхідне обладнання	Мультимедійне обладнання (ноутбук та проектор), комп'ютерне забезпечення з виходом у мережу Інтернет.
Індивідуальні завдання	Наукові доповіді, реферати.
Контроль	Методи контролю: опитування на семінарських заняттях; участь у дискусіях; підготовка та обговорення доповідей, рефератів; тестування; виконання самостійної роботи; перевірка складених документів. Критерії оцінки поточного контролю викладач повідомляє на першому занятті та перед кожними оцінюванням. Форми контролю: письмовий екзамен.
Інтегральна компетентність, загальні компетентності, спеціальні (фахові) компетентності	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог. ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК-2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК-8. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). СК-1. Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

	СК-5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ	
ТЕМА № 1. Актуальні проблеми застосування Загальної частини кримінального законодавства	
Поняття кримінального законодавства (закону про кримінальну відповідальність), структура Кримінального кодексу України, тлумачення закону про кримінальну відповідальність, чинність закону про кримінальну відповідальність у часі та просторі. Співвідношення джерел кримінального законодавства та кримінального права. Поняття кримінальної відповідальності, її негативного та позитивного аспектів. Обставини, що виключають можливість застосування кримінальної відповідальності. Загальна характеристика основоположних категорій кримінального права (кримінальне правопорушення, кримінальний проступок, злочин, загальне визначення, склад та кваліфікація кримінального правопорушення). Поняття кримінального правопорушення як вольового вчинку людини, ознаки та елементи кримінального правопорушення як вчинюваного в реальній дійсності кримінально-протиправного посягання, класифікація кримінальних правопорушень. Кримінально-правове значення правомірного вчинку (правомірної поведінки). Поняття складу кримінального правопорушення. Співвідношення кримінального правопорушення (кримінально-протиправного посягання) та складу кримінального правопорушення. Класифікація складів кримінальних правопорушень. Співвідношення простих та складних кримінальних правопорушень (кримінально-протиправних посягань) з простими та складними складами кримінальних правопорушень. Ознаки складу кримінального правопорушення. Співвідношення елементів кримінально-протиправного посягання та ознак складу кримінального правопорушення. Поняття складу правомірного вчинку (правомірної поведінки) та інших діянь, вчинюваних за обставин, що виключають можливість застосування кримінальної відповідальності. Поняття та види кваліфікації кримінальних правопорушень. Підстави кваліфікації кримінальних правопорушень. Правила кваліфікації при конкуренції кримінально-правових норм. Поняття та види колізії правових норм, шляхи подолання колізії. Кваліфікація кримінальних правопорушень як різновид кримінально-правової кваліфікації. Поняття об'єкта кримінального правопорушення та ознак об'єкта у складах кримінальних правопорушень. Наукова дискусія щодо визначення загального поняття об'єкта кримінального правопорушення. Види об'єктів кримінальних правопорушень та ознак об'єктів у складах кримінальних правопорушень. Предмет кримінального правопорушення та потерпілий від кримінального правопорушення. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення та складу кримінального правопорушення. Суспільно	

небезпечне діяння як ключовий компонент кримінального правопорушення та обов'язкова ознака складу кримінального правопорушення. Суспільно небезпечні наслідки як елемент кримінального правопорушення та як ознака складу кримінального правопорушення. Причинний зв'язок між діянням та наслідками. Суб'єкт кримінального правопорушення (суб'єкт кримінальної відповідальності) згідно з КК України. Значення положень Розділу XIV-1 Загальної частини КК у науковій дискусії щодо суб'єкта кримінального правопорушення. Співвідношення понять «суб'єкт кримінального правопорушення (суб'єкт кримінальної відповідальності)» та «суб'єкт відповідальності за вчинене кримінальне правопорушення». Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення та складу кримінального правопорушення. Поняття та значення вини. Співвідношення понять «винність» як ознака кримінального правопорушення та «вина» як елемент суб'єктивної сторони кримінального правопорушення.

Закінчене та незакінчене кримінальне правопорушення: поняття та види. Кваліфікація незакінченого кримінального правопорушення. Співучасть у кримінальному правопорушенні: поняття, об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Види співучасників та форми співучасті. Кваліфікація діянь співучасників. Множинність кримінальних правопорушень та складів кримінальних правопорушень (повторність і рецидив кримінальних правопорушень, сукупність складів кримінальних правопорушень).

Звільнення від кримінальної відповідальності: підстави та види такого звільнення. Звільнення від кримінального покарання чи його відбування: підстави та види такого звільнення. Система кримінальних покарань та інших заходів кримінально-правового характеру.

ТЕМА № 2. Актуальні проблеми застосування Особливої частини кримінального законодавства

Злочини проти основ національної безпеки України: поняття та види. Злочини проти конституційних основ національної безпеки України. Злочини проти основ зовнішньої безпеки України. Злочини проти основ внутрішньої безпеки України.

Кримінальні правопорушення проти життя: поняття та види. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти здоров'я. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності. Сучасні проблеми стосовно характеристики статевих кримінальних правопорушень.

Кримінальні правопорушення проти власності: загальна характеристика та класифікація. Відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.

Загальна характеристика та класифікація кримінальних правопорушень проти громадської безпеки. Діяння, пов'язані зі створенням стійких злочинних об'єднань. Тероризм: відмітні риси та рівні тероризму. Відмежування тероризму від терору, війни, агресії, геноциду. Терористичні злочини та склади злочинів. Терористичний акт: поняття та відмежування від диверсії, бандитизму, піратства, вбивства загальнонебезпечним способом, хуліганства з використанням вибухових речовин чи вибухових пристроїв. Кримінально-

правова характеристика незаконного поводження зі зброєю та іншими небезпечними предметами.

Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту: загальна характеристика та види.

Загальна характеристика та класифікація кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності. Хуліганські кримінальні правопорушення та склади хуліганських правопорушень. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки складу хуліганства. Мотив явної неповаги до суспільства як суб'єктивна ознака складу хуліганства та як об'єктивно-суб'єктивна складова вчинюваного в реальній дійсності хуліганського діяння. Відповідальність за втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність.

Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування об'єднань громадян та кримінальні правопорушення проти журналістів.

Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Відмежування від кримінальних правопорушень проти власності, вчинених шляхом зловживання службовим становищем.

Результати навчання	РН1. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію до фахівців і нефахівців; зокрема, під час публічних виступів, дискусій, проведення занять. РН11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності. РН12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.
Критерії оцінювання	Оцінювання навчальної дисципліни проводиться за результатами поточного та підсумкового контролю: - поточний контроль – 50 балів; - підсумковий контроль – 50 балів. Оцінка за поточний контроль складається з оцінювання аудиторної та самостійної роботи здобувача вищої освіти. Оцінка за аудиторну роботу визначається як середнє арифметичне балів, які ним отримані на семінарських заняттях (здобувач має отримати не менш 5 позитивних оцінок) з коефіцієнтом 5. Оцінка за самостійну роботу визначається як середнє арифметичне балів, які отримані здобувачем за: реферати,

		доповіді та документи (здобувач має підготувати не менш 3 проектів документів) з коефіцієнтом 5. Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, які отримані здобувачем протягом семестру, та балів, які набрані на підсумковому контролі (екзаміні).	
ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80-90	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома – трьома незначними помилками.
75-79		C	«Добре» – теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією – двома значними помилками.
65-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не мають істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.

60-64		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки.
40-59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
21-59			
1-20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки
Перелік питань до екзамену			1. Поняття кримінального законодавства (закону про кримінальну відповідальність) у широкому та вузькому розуміннях. 2. Структура Кримінального кодексу України. 3. Диспозиція статті кримінального закону. Види диспозицій. 4. Санкція статті кримінального закону. Види санкцій. 5. Тлумачення закону про кримінальну відповідальність. Види тлумачення. 6. Чинність закону про кримінальну відповідальність у часі. 7. Територіальний принцип чинності закону про кримінальну відповідальність у просторі. 8. Принцип громадянства чинності закону про кримінальну відповідальність у просторі. 9. Універсальний (космополітичний) та реальний принципи чинності закону про кримінальну відповідальність у просторі. 10. Поняття кримінальної відповідальності, форми

	реалізації та підстава кримінальної відповідальності. 11. Обставини, що виключають можливість застосування кримінальної відповідальності. 12. Загальна характеристика основних категорій кримінального права (кримінальне правопорушення, кримінальний проступок, злочин, загальне визначення, склад та кваліфікація кримінального правопорушення). 13. Поняття кримінального правопорушення як явища реальної дійсності. Ознаки та елементи кримінального правопорушення як вольового вчинку людини. Класифікація кримінальних правопорушень. 14. Загальне визначення кримінального правопорушення в законі про кримінальну відповідальність (ч. 1 ст. 11 КК). Види загального визначення кримінального правопорушення (злочину) в історії кримінального права (так звані «формальне», «матеріальне», «формально-матеріальне» визначення). 15. Кримінально-правове значення правомірного вчинку (правомірної поведінки). 16. Поняття складу кримінального правопорушення. Співвідношення кримінального правопорушення та складу кримінального правопорушення. 17. Класифікація складів кримінальних правопорушень. Співвідношення простих та складних кримінальних правопорушень з простими та складними складами кримінальних правопорушень. 18. Ознаки складу кримінального правопорушення. Співвідношення елементів кримінального правопорушення (кримінально-протиправного посягання) та ознак складу кримінального правопорушення. 19. Поняття складу правомірного вчинку (правомірної поведінки) та інших діянь, вчинюваних за обставин, що виключають можливість застосування кримінальної відповідальності. 20. Поняття та види кваліфікації кримінальних правопорушень. 21. Підстави кваліфікації кримінальних правопорушень. 22. Правила кваліфікації при конкуренції кримінально-правових норм. 23. Поняття та види колізії правових норм, шляхи подолання колізії. 24. Кваліфікація кримінальних правопорушень як

різновид кримінально-правової кваліфікації.

25. Поняття об'єкта кримінального правопорушення та ознак об'єкта у складах кримінальних правопорушень.

26. Види об'єктів кримінальних правопорушень та ознак об'єктів у складах кримінальних правопорушень.

27. Предмет кримінального правопорушення та потерпілий від кримінального правопорушення.

28. Об'єктивна сторона кримінального правопорушення та складу кримінального правопорушення. Обов'язкові та факультативні ознаки об'єктивної сторони загального складу кримінального правопорушення.

29. Суспільно небезпечне діяння як ключовий компонент кримінального правопорушення та обов'язкова ознака складу кримінального правопорушення.

30. Суспільно небезпечні наслідки як елемент кримінального правопорушення та як ознака складу кримінального правопорушення.

31. Причинний зв'язок між діянням і наслідками.

32. Суб'єкт кримінального правопорушення (суб'єкт кримінальної відповідальності) згідно з Кримінальним кодексом України. Значення положень Розділу XIV-1 Загальної частини КК України у науковій дискусії щодо суб'єкта кримінального правопорушення. Співвідношення понять «суб'єкт кримінального правопорушення (суб'єкт кримінальної відповідальності)» та «суб'єкт відповідальності за вчинене кримінальне правопорушення».

33. Суб'єктивна сторона кримінального правопорушення та складу кримінального правопорушення. Обов'язкові та факультативні ознаки суб'єктивної сторони загального складу кримінального правопорушення.

34. Поняття та значення вини. Співвідношення понять «винність» як ознака кримінального правопорушення та «вина» як елемент суб'єктивної сторони кримінального правопорушення.

35. Закінчене та незакінчене кримінальне правопорушення: поняття та види. Кваліфікація незакінченого кримінального правопорушення.

36. Співучасть у кримінальному правопорушенні: поняття, об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Види співучасників та форми співучасті. Кваліфікація діянь

	співучасників. 37. Множинність кримінальних правопорушень та складів кримінальних правопорушень (повторність і рецидив кримінальних правопорушень, сукупність складів кримінальних правопорушень). 38. Звільнення від кримінальної відповідальності: підстави та види такого звільнення. 39. Звільнення від покарання чи його відбування: підстави та види такого звільнення. 40. Система кримінальних покарань та інших заходів кримінально-правового характеру. 41. Злочини проти основ національної безпеки України: поняття та види. 42. Дії, спрямовані на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади. 43. Посягання на територіальну цілісність і недоторканість України. 44. Кримінальні правопорушення проти життя: поняття та види. 45. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти здоров'я. 46. Загальна характеристика кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості особи. 47. Кримінальні правопорушення проти власності: загальна характеристика та класифікація. 48. Крадіжка. Види таємного викрадення майна. 49. Грабіж. Співвідношення понять «грабіж» та «відкрите викрадення». 50. Розбій. Відмежування від грабежу та вимагання, поєднаного з насильством. 51. Шахрайство. Відмежування від заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою та від крадіжки, яка поєднана з обманом. 52. Вимагання: поняття та відмежування від суміжних кримінальних правопорушень.. 53. Тероризм: відмітні ознаки та рівні тероризму. 54. Відмежування тероризму від терору, війни, агресії, геноциду. 55. Терористичні злочини та склади терористичних злочинів. 56. Терористичний акт. Поняття та відмежування від диверсії, бандитизму, піратства, вбивства загальнонебезпечним способом, хуліганства з

	використанням вибухових речовин чи вибухових пристроїв. 57. Незаконне поводження зі зброєю та іншими небезпечними предметами. 58. Хуліганські кримінальні правопорушення та склади хуліганських правопорушень. 59. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки складу хуліганства. Мотив явної неповаги до суспільства як суб'єктивна ознака складу кримінального правопорушення та як об'єктивно-суб'єктивна складова вчинюваного в реальній дійсності хуліганського діяння. 60. Кримінальна відповідальність за втягнення неповнолітніх у протиправну діяльність.
Рекомендована література	Нормативна база: 1. Конституція України : Закон України від 24.06.1996 р. № 254к. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text. 2. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text. 3. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text. 4. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-X. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text. 5. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text. 6. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон України від 30.06.1993 р. № 3341-XII. URL: http://zakon.rada.gov.ua. 7. Конвенція ООН проти транснаціональної організованої злочинності : Закон України від 15.11.2000 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_789#Text. 8. Про боротьбу з тероризмом : Закон України від 20.03. 2003 р. № 638-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12. 9. Про фізичний захист ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших

джерел іонізуючого випромінювання : Закон України від 19.10.2000 р. № 2064-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2064-14#Text>.

10. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 14.10.2014 р. № 1702-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.

11. Конвенція Ради Європи про запобігання тероризму від 16 травня 2005 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_712#Text.

12. Міжнародна конвенція про боротьбу із захопленням заручників від 17.12.1979 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_087#Text.

13. Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму від 09.12. 1999 р. . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_518#Text.

14. Рішення Конституційного Сулу України від 02.11.2004 № 15-рн/2004 у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень статті 69 Кримінального кодексу України (справа про призначення судом більш м'якого покарання). Справа № 1-33/2004. URL: https://zakononline.com.ua/documents/show/246850_246915.

15. Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 04.06.2010 р. № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-10#Text>.

16. Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 07.02.2003 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-03#Text>.

17. Про судову практику в справах про злочини проти власності : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 06.11.2009 р. № 10. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0010700-09#Text>.

18. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини, вчинених стійкими злочинними об'єднаннями : Постанова Пленуму

Верховного Суду України від 23 грудня 2005 р. № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-05#Text>.

19. Про судову практику в справах про викрадення та інше незаконне поводження зі зброєю, бойовими припасами, вибуховими пристроями чи радіоактивними матеріалами : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 26.04.2002 р. № 3. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003700-02#Text>.

20. Про судову практику у справах про хуліганство : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 22.12.2006 р. № 10. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va010700-06#Text>.

21. Про застосування судами законодавства про відповідальність за втягнення неповнолітніх у злочинну чи іншу антигромадську діяльність : Постанова Пленуму Верховного Суду України від 27.02.2004 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-04#Text>.

22. Практика Європейського суду з прав людини у справах фізичних та юридичних осіб проти України // <https://www.echr.com.ua/rishennia-espl/>.

23. Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо кримінальної відповідальності за фінансування сепаратизму. Закон України від 19.06.2014 р. № 1533-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-18#Text>.

24. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо припинення норм законів, схвалених 16 січня 2014 року. Закон України від 23.02.2014 р. № 767-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/767-18#Text>.

Навчальна література:

Основна література:

1. Кримінальне право України (у питаннях та відповідях) : навч. посіб. / О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов, В. П. Ємельянов та ін.; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Ю. В. Орлова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків. URI : ХНУВС, 2023. 520 с. <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/16894>.

2. Кримінальне право України: Особлива частина : підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І.

Тютюгін та ін. ; за ред. В. Я. Тація. Х. : Право, 2021. 768 с.

3. Кримінальне право України. Особлива частина : навчальний посібник. Конспект лекцій / Дідківська Г.В., Нікітін Ю.В., Мірошніченко С.С., Курбатова І.С., Бодунова О.М., Гмирін А.А., Завидняк І.О., Лугіна Н.А., Мудряк Т.О., Топчій В.В., Драган О.В. ; За загальною редакцією Топчія В.В. Ірпінь, 2021. 206 с.

4. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / А. А. Васильєв, Є. О. Гладкова, О. О. Житний та ін.; за заг. ред. проф. О. М. Литвинова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 428 с. URI : <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10088>.

5. Кримінальне право України. Особлива частина : навчальний посібник / А. А. Васильєв, О. О. Житний, Є. О. Гладкова та ін.; за ред. О. М. Литвинова. Харків : Право, 2020. 656 с. URI : <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10088>.

6. Задачник з кримінального права України (Загальна та Особлива частини) : практикум / [О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов, А. М. Ященко та ін.] ; за заг. ред. Ю. В. Орлова ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2023. – 204 с. URI : <https://dspace.univd.edu.ua/handle/123456789/17552>.

7. Кримінальне право України. Загальна частина : підручник / В. І. Борисов, В. Я. Тацій, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 5-те вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2015. 528 с.

8. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник / Ю. В. Баулін, В. І. Борисов, В. І. Тютюгін та ін.; за ред. В. Я. Тація, В. І. Борисова, В. І. Тютюгіна. 5-те вид., переробл. і допов. Харків : Право, 2015. 680 с.

9. Кваліфікація злочинів : навчальний посібник / Г. М. Анісімов, О. О. Володіна, І. О. Зінченко та ін.; за ред. М. І. Панова. Харків : Право, 2016. 356 с.

10. Кваліфікація злочинів у діяльності Національної поліції України : навчальний посібник / за ред. О. М. Литвинова. Харків : Константа, 2017. 448

	с. URI : http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4447. 11. Велика українська юридична енциклопедія: У 20 томах. Том 17. Кримінальне право / редкол.: В. Я. Тацій (голова), В. І. Борисов (заст. голови) та ін.; Нац. акад. прав. наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2017. 1064 с. 12. Кримінальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного Суду : станом на 01.01.2021 / упоряд. С.Г. Туманов. 2-ге вид., перероб. і допов. Харків : Право, 2021. 976 с. 13. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України. Станом на 04 січня 2022 року. / Під ред. І. Копотун. Київ : Професіонал, 2022. 784 с. 14. Постанови Пленуму Верховного Суду в кримінальному судочинстві. 6-те вид., допов. і перероб. Упорядники: Вереша Р. В., Карпунцов В. В. Київ: Алерта, 2023. 336 с. 15. Туркот М.С., Столітній А.В., Шмаленя С.В., Снігар М.І. Кримінальний кодекс України з постатейними матеріалами практики Європейського суду з прав людини. Київ : Норма права, 2022. 1104 с. 16. Антипов В. І. Кримінальний кодекс України в контексті міжнародного права та практики Європейського суду з прав людини: правові норми, судова практика : наук.-практ. ком. Харків : Право, 2019. 1200 с. 17. Ємельянов, В. П. Кримінальне право України: Загальна частина. Основні питання вчення про злочин : наук.-практ. посіб. / В. П. Ємельянов. – Харків: Право, 2018. – 142 с. URI : http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1171. 18. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Кримінальне право : навчальний посібник / за ред. М. І. Хавронюка. Київ : Ваїте, 2014. 944 с. 19. Шульга А. М., Павліковський В. І., Вапсва Ю. А. Кримінальне право України. Основні питання та відповіді : посібник. Харків : Майдан, 2014. 276 с. 20. Ус О. В. Теорія та практика кримінально-правової кваліфікації: лекції. Харків : Право, 2018. 368 с.

Додаткова література:

1. Кваліфікація кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи: навч. посіб. / І. О. Зінченко, О. О. Володіна ; за заг. ред. М. І. Панова. - Харків: Право, 2019 - 296 с. URI : https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/SENMK/KKPPZhZO.pdf
2. Політика у сфері боротьби зі злочинністю України: теоретичні та практичні проблеми : монографія / за заг. ред. проф. П. Л. Фріса та проф. В. Б. Харченка. Івано-Франківськ – Харків : Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2016. 419 с. URI : <http://lib.pu.if.ua:8080/bitstream/123456789/2239/1/%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%96%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%20%D0%B0%20fin.pdf>.
3. Панов М. І. Кримінальна відповідальність: поняття, принципи, підстава. Право України. 2012. № 8. С. 249–259. URI : <https://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/6311>.
4. Хряпінський П. В. Заохочувальні норми у кримінальному законодавстві України : навчальний посібник. Київ : Центр учб. літ., 2008. 192 с. URI : https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/CUL/08-Zaoh_norm_krim_zakon-Hrapinskiy.pdf.
5. Ященко, А. М. Обставини, що виключають застосування кримінальної відповідальності та інших заходів кримінально-правового характеру / Андрій Миколайович Ященко // Вісник Кримінологічної асоціації України. - 2017. - № 1 (15). - С. 178-187. URI : <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1894>.
6. Берзін П. С. Злочинні наслідки: поняття, основні різновиди, кримінально-правове значення. Київ, Дакор, 2009. 736 с.
7. Вереша Р. В. Поняття вини як елемент змісту кримінального права України. Київ : Атіка, 2005. 224 с.
8. Кваша О. О. Співучасть у злочині: структура та відповідальність. Київ : ІДП НАН України; РВВ ЛДУВС, 2013. 560 с.
9. Митрофанов І. І., Притула А. М. Співучасть у злочині : навчальний посібник. Одеса :

	Фенікс, 2012. 208 с. URI : http://www.kdu.edu.ua/new/metod/31_1055.pdf. 10. Зінченко І. О., Тютюгін В. І. Множинність злочинів : поняття, види, призначення покарання. Харків : ФІНН, 2008. 336 с. URI : https://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/6916. 11. Олійник П. В. Предмет злочинів проти власності : поняття, види, кримінально-правове значення. Харків : Право, 2011. 208 с. 12. Ємельянов М. В. Кримінальна відповідальність за шахрайство: монографія. Харків : Право, 2014. 176 с. 13. Хряпінський П. В., Чус. О. В. Кримінально-правова характеристика незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї. Дніпропетровськ, ДГУ Літограф, 2015. 245 с. 14. Вознюк А. А. Кримінально-правові ознаки організованих груп і злочинних організацій. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2015. 192 с. URI : http://elar.naiu.kiev.ua/bitstream/123456789/1684/1/Monohrafiya.pdf. 15. Тероризм: визначення і сутність : монографія / А. В. Коростиленко, Б. Д. Леонов, І. М. Рижов; за ред. В. В. Крутова, І. І. Мусієнка, В. П. Ємельянова. Київ : Нац. акад. СБУ, 2015. 192 с. 16. Ємельянов В. П. Антитерористичне законодавство: поняття, система, шляхи вдосконалення : монографія. Харків : Право, 2016. 88 с. URI : http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/1783. 17. Протидія терористичній діяльності (кримінально-правові, кримінологічні та криміналістичні аспекти) : монографія. Київ : Видавничий дім «Артек», 2016. 450 с. URI : https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/6198/1/%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BE%D1%80%20%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B4%D1%96%D0%BB.pdf. 18. узнецов В. В. Кримінально-правова охорона громадського порядку та моральності в українському вимірі : монографія. Київ : Інтерсервіс, 2012. 908 с. 19. Шаблистий В. В. Кримінальна відповідальність за хуліганство, пов'язане з опором

особам, наділеним владними повноваженнями під час виконання службових обов'язків чи іншим громадянам, що припиняли хуліганські дії : монографія / В. В. Шаблистий, О. А. Галемін ; за заг. ред. д.ю.н., доц. В. В. Шаблистого. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ ; Ліра ЛТД, 2017. 164 с. URI : https://er.dduvs.in.ua/bitstream/123456789/596/1/%D0%B3%D0%B0%D0%BB_%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84.pdf.

20. Івахненко О. А. Кримінальна відповідальність за хуліганські діяння: хуліганські злочини та склади злочинів : монографія / за ред. В. П. Ємельянова. Харків : Право, 2016. 184 с.

21. Бандурка І. О. Захист дитинства в Україні: кримінально-правові та кримінологічні засади : монографія / за наук. ред. д. ю. н., проф. О. М. Литвинова. Харків: Золота миля, 2017. 432 с.

22. Самотієвич В. О. Відмежування кваліфікованих від самостійних складів кримінальних правопорушень // Публічне право. 2021. № 1. С. 147–154. URL : <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10938>.

23. Крижановський М. В., Ященко А. М. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб. Харків : Право, 2020. 264 с.

24. Дудоров О. О. Злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи (основні положення кримінально-правової характеристики) : практ. посібник. Северодонецьк : РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2018. 92 с. URL : <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/10293/orad-statevi.pdf;jsessionid=4D37DBAC7DE8D0F66E8818A3B9A200F9?sequence=1>.

25. Митрофанова Ю. С. Проблеми визначення статі потерпілої особи у зґвалтуванні // Право і суспільство. 2023. № 2. С. 228–234. URL : <https://dspace.univd.edu.ua/handle/123456789/17248>.

26. Митрофанова Ю. С. Кваліфікуючі ознаки кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості (статті 152 та 153 КК України) // Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України. 2023. № 61. С. 1.1–

	1.14. URL : http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/16720. 27. Лантінов Я. О. Методологічні й загальнотеоретичні засади дослідження проблем кримінально-правової охорони громадянського суспільства України : монографія. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. 123 с. 28. Харітонов С. О. Кримінальна відповідальність за військові злочини за кримінальним правом України : монографія. Харків : Право, Право, 2018. 328 с. URL : https://dspace.nlu.edu.ua/handle/123456789/18989. 29. Мохончук С. М. Злочини проти миру та безпеки людства: генезис, еволюція, сучасна регламентація у кримінальному праві та законодавстві: монографія. Харків : Право, 2013. 528 с. 30. Шульга, А. М. Злочини проти довкілля. Питання кваліфікації: науково-практичне видання / А. М. Шульга; МВС України, Нац. ун-т внутр. справ. Харків : НікаНова, 2012. 192 с. URL : http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7117. 31. Шульга А. М. Земельні ресурси України під охороною закону про кримінальну відповідальність : монографія. Харків : Юрайт, 2019. 668 с. 32. Шульга, А. М. Кримінально-правова охорона земельних ресурсів України: теоретико-правовий аспект : дис. ... д-ра юрид. наук (д-ра наук) : 12.00.08 / Андрій Михайлович Шульга; МВС України, Харк. нац. ун-т внутр. справ. - Харків, 2019. - 525 с. URL : http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6708.
Інформаційні ресурси в Інтернеті	Інформаційні ресурси в Інтернеті: 1. Законодавство України // Верховна Рада України. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws. 2. Президент України // Документи. URL: http://www.president.gov.ua/documents/all. 3. Урядовий портал // Нормативно-правова база. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/npd/search. 4. Єдиний державний реєстр судових рішень // Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: http://www.reyestr.court.gov.ua/. 5. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського http://www.nbuv.gov.ua/ 6. Офіційний сайт Харківського

	національного університету внутрішніх справ http://univd.edu.ua/ 7. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленко http://korolenko.kharkov.com/ Офіційний сайт Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса НАПрН України: https://ivpz.kh.ua/uk/